

احکام

درس بیست و هشتم: قبله

درس بیست و هشتم: قبله

گرچه به هر طرف رو کنیم رو به خداست اما توجه به کانون مقدس موجب نظم و وحدت، تقویت ایمان و آزمایش مؤمنان است. در آغاز اسلام سال‌ها بیت المقدس قبله مسلمین بود اما در سال دوم هجرت شرایطی پیش آمد که قبله به خانه مقدس کعبه تغییر یافت. کعبه یادآور توحید ابراهیم علیه السلام، ایمان محمد صلی الله علیه و آله و قیام جهانی مهدی عج الله تعالی فرجه است. بنابراین هنگام نماز باید رو به قبله بایستیم.

دفن میت و ذبح حیوانات نیز باید رو به قبله باشد. البته کسانی که دور از کعبه هستند، اگر به گونه‌ای بایستند که بگویند رو به قبله نماز می‌خواند کافی است. برای تشخیص جهت قبله یا باید خودمان یقین پیدا کنیم یا به گفته دو عادل که از روی نشانه‌های حسی، یا کسی که از روی قواعد علمی مثل قبله نما، جهت قبله را مشخص می‌کند، یا گمانی که از محراب مساجد مسلمانان، قبرهای آنان یا از راه‌های دیگر پیدا می‌شود، اعتماد کنیم. اگر نتوانستیم جهت قبله را پیدا کنیم، باید به هر چهار طرف که گمان داریم نماز بخوانیم و اگر گمان به قبله هم پیدا نشد، باید چهار به چهار طرف به جا آوریم. اگر طبق یکی از راه‌های معتبر گفته شده نماز خواندیم، ولی بعداً معلوم شد که به سوی قبله نماز نخوانده‌ایم، در صورتی که انحراف ما از قبله کمتر از ۹۰ درجه باشد، نمازمان درست است. البته اگر وسط نماز هستیم باید از همان وقت به طرف صحیح بچرخیم.

سؤال جوان: حاج آقا ببخشید در نمازهای مستحبی هم لازم است مارو به قبله باشیم؟

جواب حاج آقا: هم نمازهای واجب و هم نمازهای مستحبی باید رو به قبله باشد. نمازهای واجب که حتماً ولی در مواقع ضرورت اشکالی ندارد. نمازهای مستحبی هم اگر رو به قبله انسان بخواند ثواب بیشتری دارد. اما اگر در یک موقعیتی است مثل راه رفتن، مثل سوار بودن، بخواند نماز مستحبی بخواند، اگر قبله را مراعات نکند باز نماز اشکالی ندارد.

جالب است بدانیم در دو روز از سال یعنی ششم خرداد و بیست و چهارم تیر، هنگام ظهر به وقت مکه خورشید کاملاً عمود بر کعبه می‌تابد و اگر در آن لحظه به سمت خورشید بایستیم دقیقاً رو به قبله قرار می‌گیریم.

سؤال جوان: به غیر از نمازهای واجب برای کارهای دیگر هم لازم است روبه قبله باشیم؟

جواب حاج آقا: بله، ذبح حیوان باید رو به قبله باشد، بعضی از کارها هم مستحب است انسان رو به قبله انجام دهد: در حالت نشستن، در حالت تلاوت قرآن و حتی خوابیدن هم انسان اگر رو به قبله باشد خوب است. یعنی ارتباط

دادن کارها با خانه خدا و قبله خیلی کار پسندیده و خوبی است و مستحب است. در برخی از مواقع هم رو به قبله بودن حرام است، جایز نیست. در حال تواله مثلاً فرموده‌اند که انسان نباید رو به قبله یا پشت به قبله باشد.